

Møteinnkalling

Utvalg: Åfjord - Komite for livsløp
Møtested: Kommunestyresalen, Åfjord Rådhus
Møtedato: 05.10.2018
Tid: 11:30

Oppmøte ved Vassnesset kl. 11.30 for omvisning.
Ca. kl. 12.00 til Åfjord Rådhus.

Forfall meldes til servicetorget, som sørger for innkalling av varamedlem.
Varamedlemmer møter kun ved spesiell innkalling.

Innkalling er sendt til:

Navn	Funksjon	Representerer
Gunnar Singsaas	Leder	ÅF-FRP
Sten Aaknes	Nestleder	ÅF-AP
Faten Farhan	Medlem	ÅF-AP
Eva Berdal Nygård	Medlem	ÅF-AP
Else Britt Humstad	Medlem	ÅF-H
Hilde Blix	Medlem	ÅF-SP
Geir Berdahl	Medlem	ÅF-SP

Saksnr	Sakstittel	Lukket
	Referatsaker komite for livsløp	
RS 8/18	Møteprotokoll komite for livsløp 22.08.2018	
	Saker til behandling	
PS 8/18	Forslag til plan for Habilitering og rehabilitering "Sammen for mestring og livskvalitet"	

DRØFTING:

- Budsjett og økonomiplan – kort redegjørelse for hva som er utfordringene i neste års budsjett.
 - a. Tiltak uteområde på Åset
 - b. Investering IKT barnehage v/Camilla Hestmo Berdal
- Barnehagestruktur
 - a. Valg av representant fra komite Livsløp i arbeidsgruppa
- Legekontor
 - a. Valg av representant fra komite Livsløp i arbeidsgruppa

INFO:

- Nye flyktninger
- Frivilligstrategi
- Helseplattform
- Lavterskeltilbud i Fosen vekst
- Legesituasjonen
- Dialogmøte hos Fylkesmannen
- Stopp oktober – røykestoppkampanje

Gunnar Singsaas
komiteleder

Referatsaker komite for livsløp

RS 8/18 Møteprotokoll komite for livsløp 22.08.2018

Møteprotokoll

Utvalg: Åfjord - Komite for livsløp
Møtested: Kommunestyresalen, Åfjord Rådhus
Dato: 22.08.2018
Tid: 08:30 – 14.45

Faste medlemmer som møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Gunnar Singsaas	Leder	ÅF-FRP
Sten Aaknes	Nestleder	ÅF-AP
Faten Farhan	Medlem	ÅF-AP
Eva Berdal Nygård	Medlem	ÅF-AP
Else Britt Humstad	Medlem	ÅF-H
Geir Berdahl	Medlem	ÅF-SP

Faste medlemmer som ikke møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Hilde Blix	Medlem	ÅF-SP

Varamedlemmer som møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Nina Edvardsen	Hilde Blix	ÅF-KRF

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Reidun Susanne Momyr	Sektorsjef oppvekst
Laila Refsnes	Sektorsjef helse og velferd
Camilla Hestmo Berdal	Enhetsleder barnehage

Saksnr	Sakstittel	Lukket
	Referatsaker komite for livsløp	
RS 7/18	Møteprotokoll komite for livsløp 31.05.2018	
	Saker til behandling	
PS 3/18	Ny barnehage i Åfjord sentrum	
PS 4/18	Evaluering og forslag om oppsigelse av avtale Kjør for Livet	
PS 5/18	Leve hele livet 2017-2018 jf. St. meld 15 Kvalitetsreform for eldre	
PS 6/18	Bygging av 4 nye tilrettelagte boliger	
PS 7/18	Bygging av nytt legekortor - plassering og finansiering	

DRØFTING:

- **SFO-vedtekter**

I forbindelse med kommunesammenslåing vil det bli behov for å vedta nye vedtekter for både sfo og barnehage.

I forbindelse med revidering av sfo-vedtektene ønsker vi at det skal åpnes for at sfo holder stengt på 3 av årets 6 planleggingsdager. Dette fordi det er viktig at assistenter og fagarbeidere får tid til planlegging og utvikling sammen med lærerne. Slik situasjonen er nå, har vi ikke mulighet til å holde stengt på sfo på skolens planleggingsdager og vi klarer ikke å nå alle ansatte med utviklingsarbeidet. I tillegg er det ønskelig at kommunen utreder mulighetene for at det skal bli mulig med søskenmoderasjon på tvers av barnehage og sfo. Per i dag gjelder bare moderasjonen innad på de to arenaene. Om du har et barn i barnehage og et barn på sfo, får du ikke moderasjon, slik de fikk da begge gikk i barnehage.

Saken bearbejdes og tas med til kommunestyre og fellesnemd rundt nyttår 2018/2019.

Besøk på voksenopplæringen og flyktningsjenesten kl 12.15

Komiteen besøkte på voksenopplæringen og flyktning tjenesten.

Vi ble hyggelig mottatt av nytilsatt fagansvarlig Astrid M Petterson som orienterte om tilbudet, hvordan tjenesten var organisert og hvem som jobbet der.

Informerte også om at alle flyktingene nettopp har gjennomgått opplæring i hvordan demokratiet i landet og politisk myndighet i kommunen fungerte.

Komiteen's medlemmer presenterte seg for flyktingene med støtte fra tolk.

Leder i komiteen Gunnar Singsås orienterte om komiteens ansvarsområde og oppgaver.

Vi fikk bli kjent med flyktingene ved at de presenterte seg med navn og hvilket land de kom fra.

INFO:

- **Status for sektorene**

Sektorsjef oppvekst:

Status fra enhetene etter oppstart av nytt barnehage og skoleår. De fleste ansatte er på plass etter høyt sykefravær fra forrige år. Vi har satt inn tiltak med fastvikarer som skal bøte for problematikken i fjor med å skaffe vikarer. Dette vil slå ut budsjettmessig, men er viktig for stabiliteten i personalgruppene og for å forebygge høyt arbeidspress for de som er tilstede. Ellers melder alle enheter om en fin oppstart.

Camilla Hestmo Berdal har startet i jobben som virksomhetsleder og er godt i gang med arbeidet.

Hun vil bruke noe av tiden sin som fungerende styrer i Maribo bhg på grunn av sykdom.

Flyktningkonsulenten har byttet kontor og sitter nå i lokalene til helse og familie.

Voksenopplæringen har fått ny leder, Astrid Mathilde Petterson. I kommende skoleår tilbyr vi lærerkrefter inn i videregående opplæring for å avhjelpe opplæringen av alle flyktningene som har kommet inn. I tillegg har vi to kandidater som får voksenopplæring på særskilt grunnlag.

Det har vært jobbet mye med saken om barnehagestruktur som ligger i sakslista på dette møtet.

Vi håper å ha gjort en grundig utredning som danner grunnlaget for arbeidet som starter etter et eventuelt vedtak om å bygge ny barnehage.

Sektorsjef helse og velferd:

Ny virksomhetsleder PLO Elisabeth Fossum på plass fra juni 2018.

Helsesøster Rita Markanes startet opp i sommer.

Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjeneste Åfjord jobber godt og skaper stor aktivitet både ut i fylket og i kommunen med kompetanseheving og fagutvikling. Helse, pleie og omsorg har stort fokus kompetanseheving, prosjektarbeid jf. vedtatte satsingsområder. Det jobbes aktivt med ulike tilpasninger i tjenesten/ virksomheten ut fra stadig endrede behov i brukergruppen.

Har ikke ventelister på langtidsopphold, noen få på venteliste med ønske om omsorgsbolig.

Stort behov for dagaktivitet (lavterskeltiltak for brukergruppen yngre)

Likeledes botilbud med tilgjengelig 24/7-tjenester. Her er det viktig å lytte til både brukere og familier med ønske om trygghet for sine ungdommer samt sentralt botilbud i et sosialt fellesskap.

Sommeravviklingen har gått bra med godt samarbeid og fleksibilitet i personalgruppen PLO. Sommerfugler i tjenesten har vært til glede og nytt

Kjøp av privat tjeneste for Brukerstyrt personlig assistanse og avlastningstiltak.

Helse har i år kjøpt tjenester fra Dedicare i perioden juni og frem til 1.september .

Både i hjemmetjenesten for å trygge ferieavviklingen, og i forbindelse med ekstra tiltak i hjemmet.

Fra 01.09 prøver vi å bygge opp en egen stab rundt samme tiltak og drifte dette selv.

Det er generelt økende behov for foreldrestøtende tiltak i form av avlastning for barn/ungdom Flere tiltak med 1:1bemanning og krav om spesiell kompetanse.

Fremtidig økning av rettighetsbestemt BPA tiltak. Nødvendig økning av sykepleierressurs i hjemmetjenesten er gjennomført med å ansette 4 nye sykepleiere.

3 ledige fagstillinger er i samme periode omgjort fra fagarbeider til sykepleier. Det har medført økt kostnad i inneværende budsjettperiode. Kjøp av tjenester fra ULOBA i Brukerstyrt personlig assistent tiltak (rettighetsbestemt) ikke lagt inn i budsjett for 2018.

Videreføring av omfattende nytt tiltak fra juni 2018 kan bli langvarig + nye tiltak i vente.

Tjenesten er sårbar når det gjelder tilgang på vikarer.

Barnevernstiltak økende

Høyere sykefravær-spesielt langtidsfravær i perioden.

Under budsjettarbeidet til høsten må det arbeides for å sikre økonomi for å drifte lovpålagte tiltak.

Sektoren vil fortsatt jobbe systematisk med reduksjon av sykefravær og rekrutteringsutfordringer.

Forventet overforbruk i sektoren vil betydelig.

Avventer tilskudd ressurskrevende tjenester og andre refusjoner som vil redusere noe av overforbruket.

Kommunesammenslåing- arbeidsgruppe helse har bra fremdrift i arbeidet.
Statusrapport for første halvår legges frem i aug.
Inspirasjonsdager for alle ansatte Roan og Åfjord 3-6. september. Fremtidens helse og omsorgstjenester og meg som medarbeider. Igangsetter arbeid med å bygge ny digital plattform for Profil omsorg i samarbeid med IKT-gruppa og visma.
Likeledes samkjøre Gat.

- **Revidering av møtedatoer for komite for livsløp**

Ingen endring i oppsatt møteplan.

- **Barnevern**

Kort orientering om kommunens utfordringer, fremtidige ansvar og forventninger i satsingen forebyggende barnevern.

Likeledes informasjon om utfordringer for barnevernets personell når det gjelder å bli utsatt for vold og trusler på arbeidsplassen.

Det er foretatt et landsomfattende tilsyn (arbeidstilsynet) med fokus på vold og trusselbilde.

Det er for Åfjord varslet om at tilsynet vurderer å gi pålegg om sikring av arbeidslokaliteter for å redusere vold og trusselbilde samt psykiske belastninger .

Barnevernet svarer ut pålegget og legger en plan for utbedring. Risikovurdering, plan med tiltak i samarbeid med ansatte og verneombud.

Det er tidligere år gjennomført vernerunde som registrerte samme utfordring.

Behandling: Informasjon tatt til etterretning

- **Anmodning om flyktninger**

Informasjon om brev fra IMDI om anmodning til Åfjord kommune om å ta i mot 10 flyktninger i 2018. Det er fra tidligere av tatt imot 3 bosettinger i 2018 slik at vi etter hvert vil få 7 nye tilflyttere. (Enslige voksne/familier)

Det er ennå uavklart hvor de kommer fra og når de kommer.

Tidligere vedtak i kommunestyret om mottak av flyktninger går ut i år.

Ved fortsatt satsing på å ta imot fremtidige flyktninger må vedtak forlenges.

Behandling: Komiteen ber rådmann fremlegge en sak om forlengelse av tidligere vedtak om mottak av flyktninger for 2019

- **Pasient og brukerombudet – info til kommunestyret**

Informerte om brev fra pasient og brukerombudet som tilbyr seg å komme til Åfjord for å gi en orientering om sin funksjon og rolle til kommunestyret.

Behandling: Komiteen besluttet og ta imot pasient og brukerombudet i komiteen.
Sektorsjef Helse tar kontakt for å gjøre en avtale.

- **Avtale med Værnesregionen om velferdsteknologi**

Bakgrunn:

Værnesregionen og flere kommuner i Trøndelag ønsker å ta i bruk løsninger som understøtter innbyggernes behov og bidrar til et godt, effektivt og sømløs tjenesteforløp i helse og omsorgstjenestene.

Ved å utnytte mulighetene teknologien gir, bidrar man til god kvalitet og forsvarlige tjenester til innbyggerne. Bruk av riktige løsninger bidrar til økt trygghet, mestringfølelse og selvstendighet.

Vi forbedrer de offentlige tjenestene og styrker samhandling mellom involverte interessenter. Teknologi vil være en naturlig og integrert del av det forebyggende arbeidet og hverdagsmestring i pleie og omsorgssektoren.

Gitt informasjon om at det er underskrevet avtale med Værnesregionen for anskaffelse av brukernært utstyr som et ledd i velferdsteknologisatsingen for Åfjord kommune.

Behandling: Informasjon tatt til etterretning

- **Dialogmøte med Fylkesmannen 13. september fra kl. 08.30 til 15.15**

Det ble gitt informasjon om invitasjon til Dialogmøte med Fylkesmannen 13. september på Ørlandet.

Det er forhåndspåmeldt 10 plasser hvor politisk og administrativ ledelse er representert med følgende deltakere: Sektorsjef, virksomhetsledere, fagledere helse, pleie og omsorg, kultursjef, seniorrådet ved Edgar Frønes, frivilligsentralen ved Bjørn Hosen.

Fra komiteen stiller Geir Berdahl og mulig Hilde Blix.

Tema som spesielt vektlegges i dialogmøte er blant annet:

- Helsefremmende og forebyggende arbeid
- Kompetanse
- Kommunal planlegging
- Frivillighet som ressurs
- Helhetlige tjenester
- Eldre og rus

Gruppeoppgaver som blir presentert på dialogmøte for Åfjord vil være:

1. **Hva jobber dere godt med i forhold til tjenestene til eldre? Hva har dere startet opp med?**
2. **Med bakgrunn i den kunnskap dere har om tjenestetilbudene i kommunen og de momenter som er trukket fram her i dag- hvilke utfordringer har dere og hvordan tenker dere å løse dette?**
3. **Hva ønsker dere bistand til fra Fylkesmannen?**

Gunnar Singsaas
komiteleder

Referatsaker komite for livsløp

RS 7/18 Møteprotokoll komite for livsløp 31.05.2018

Saksprotokoll i Åfjord - Komite for livsløp - 22.08.2018

Behandling:

Tatt til orientering.

Saker til behandling

PS 3/18 Ny barnehage i Åfjord sentrum

Forslag til vedtak:

1. Åfjord kommune vedtar at det skal bygges ny barnehage.
 2. Ny barnehage i Åfjord kommune skal ligge på tomte til Prestgårdsfjøset.
- Kommunestyret ber Rådmannen innarbeide midler til prosjektering av ny barnehage i budsjett for 2019.

Saksprotokoll i Åfjord - Komite for livsløp - 22.08.2018

Endelig vedtak:

1. Åfjord kommune vedtar at det skal bygges ny barnehage.
 2. Ny barnehage i Åfjord kommune skal ligge på tomte til Prestgårdsfjøset.
- Kommunestyret ber Rådmannen innarbeide midler til prosjektering av ny barnehage i budsjett for 2019.

Vedtaket var enstemmig.

PS 4/18 Evaluering og forslag om oppsigelse av avtale Kjør for Livet

Forslag til vedtak:

Åfjord kommune sier opp sin avtale med «Kjør for Livet» fra september 2018.
Tilbudet avsluttes 31.12.2018

Saksprotokoll i Åfjord - Komite for livsløp - 22.08.2018

Behandling:

Gunnar Singaas meldte seg inhabil og Sten Aaknes ledet møte under behandling av denne saken

Komite for livsløp slutter seg enstemmig til rådmannens innstilling og oversender saken til kommunestyret for endelig behandling.

Endelig vedtak:

Åfjord kommune sier opp sin avtale med «Kjør for Livet» fra september 2018.
Tilbudet avsluttes 31.12.2018

Vedtaket var enstemmig

PS 5/18 Leve hele livet 2017-2018 jf. St. meld 15 Kvalitetsreform for eldre

Forslag til vedtak:

Rådmann slutter seg til fremlagt strategi for kvalitetsreformen «Leve hele livet» for Åfjord kommune.

Saksprotokoll i Åfjord - Komite for livsløp - 22.08.2018

Behandling:

Komite for livsløp slutter seg til framlagte strategi og implementering av kvalitetsreformen for eldre «Leve hele livet» for Åfjord kommune jf. St.meld 15.

Endelig vedtak:

Komite for livsløp slutter seg til framlagte strategi og implementering av kvalitetsreformen for eldre «Leve hele livet» for Åfjord kommune jf. St.meld 15.

Vedtaket var enstemmig

PS 6/18 Bygging av 4 nye tilrettelagte boliger

Forslag til vedtak:

Rådmannen foreslår prosjektering i 2018 med sikte på oppstart 2019. Kostnader til forprosjekt bevilges med 200 000 og dekkes av låneopptak.

Saksprotokoll i Åfjord - Komite for livsløp - 22.08.2018

Behandling:

Åfjord kommune vedtar å prosjektere nye tilrettelagte boliger, og ber rådmannen innarbeide tiltaket *bygging av fire tilrettelagte boliger* med finansiering av forprosjektet med kr 200 000 i 2018, med tanke på byggestart i 2019.

Endelig vedtak:

Åfjord kommune vedtar å prosjektere nye tilrettelagte boliger, og ber rådmannen innarbeide tiltaket *bygging av fire tilrettelagte boliger* med finansiering av forprosjektet med kr 200 000 i 2018, med tanke på byggestart i 2019.

Vedtaket var enstemmig.

PS 7/18 Bygging av nytt legekantor - plassering og finansiering

Forslag til vedtak:

Det opprettes en prosjektgruppe og planarbeidet iverksettes ut fra gitt mandat.

Saksprotokoll i Åfjord - Komite for livsløp - 22.08.2018

Behandling:

Komite for livsløp drøftet saken og ser stort behov for bygging av nytt legekantor. Komiteen beslutter og ta saken til ordinær behandling, og ber om at saken blir sendt videre til kommunestyret for vedtak om å starte opp planlegging og prosjektering av nytt legekantor.

Endelig vedtak:

1. Arbeidet med å utrede og prosjektere nytt legekontor vedtas med oppstart snarest.
2. Det opprettes en bred sammensatt prosjektgruppe som gis mandat for å utarbeide forprosjekt til nytt legekontor herunder plassering og innhold.
3. Kostnadene dekkes innenfor disposisjonsfond Helse med kr 200 000

Vedtaket var enstemmig

Saker til behandling

PS 8/18 Forslag til plan for Habilitering og rehabilitering "Sammen for mestring og livskvalitet"

**SAKSFRAMLEGG**

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
8/18	Åfjord - Komite for livsløp	05.10.2018
	Åfjord kommunestyre	

Saksbehandler: Laila Refsnes

FORSLAG TIL PLAN FOR HABILITERING OG REHABILITERING "SAMMEN FOR MESTRING OG LIVSKVALITET"

- Vedlegg: 1. Sammen for mestring, utgave 10.07.2018**
- 2. Planprosess Revidering av plan for Habilitering og rehabilitering 2018 -2020**
- 3. SWOT analyse**

Sakens bakgrunn og innhold:

Sentrale myndigheter fremmet en opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering i 2017 sammen med en forventning om at kommunene utviklet egne planer for å styrke habiliterings- og rehabiliteringstjenestene lokalt.

I forkant av planarbeidet ble det gitt anledning for blant annet lokale brukerorganisasjoner til å komme med innspill. Brukersiden har vært bredt representert i planprosessen og det er gjennomført flere dialogmøter med viktige lokale aktører i rehabiliteringsarbeidet høsten 2017 og våren 2018. Den formelle høringen fant sted i perioden 16.juli til 22.september. Forslag til plan har også ligget åpen for innspill på Åfjord kommune sin hjemmeside.

Foreliggende forslag til ny rehabiliteringsplan fokuserer også på at vi har fått ny lov om folkehelse som blant annet legger føringer i forhold til mer systematisk samarbeid med frivillige lag og foreninger. I tillegg er oppmerksomheten rettet mot logopedi tjenesten som er et viktig element i rehabiliteringsarbeidet. Plana er en temaplan. De ulike tiltakene vurderes i forbindelse med årsbudsjett og økonomiplan.

Vurdering:

Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering i Åfjord 2018-2020 skal sikre at kommunens innbyggere mottar gode tilbud i egen kommune og at potensialet for rehabilitering utredes før kompenserende tiltak iverksettes.

Satsingsområdene og handlingsplanen bygger på utfordringsbildet til Åfjord kommune, Ungdataundersøkelse, Folkehelseprofil og annen helse og velferdsdata. I tillegg de innspill som kom fram i de to dialogmøtene som ble gjennomført med interesseorganisasjoner, brukerråd og fagtenestene i kommunene.

Målgruppe:

Pasienter og brukere med nedsatt funksjons- og mestringssevne som kan ha nytte av habilitering og rehabilitering. Tilbudet må samsvare med bredden i målgruppens behov for sosial, psykososial og medisinsk habilitering og rehabilitering.

Det overordnede målet med denne handlingsplanen er at Åfjord kommunes innbyggere skal motta **helhetlige og kunnskapsbaserte** habiliterings- og rehabiliteringstjenester som støtter opp under mestring, brukermedvirkning, selvstendighet og deltakelse.

Det betyr å:

- styrke pasienter og brukers muligheter for å opprettholde og/eller gjenvinne sin fysiske, sosiale og/eller psykiske mestringssevne.
- forebygge og utsette behov for kompensierende tjenester
- sikre tilbud i samsvar med befolkningens behov, herunder sikre faglig innhold, kvalitet og kapasitet.
- styrke samarbeidet med brukerorganisasjoner, spesialisthelsetjenesten, andre sektorer og innad i kommunen.
- sikre at pasienter og brukere får oppfylt retten til individuell plan og koordinator, herunder styrke koordinatorrollen
- koordinerende enhet er tilrettelegger for helhetlige og koordinerte tjenester på tvers av fag, nivåer og etater

Hovedgrepene er å etablere nye tiltak, arbeidsformer og gode forløp som støtter opp under dette. For å sikre at de viktigste tiltakene blir iverksatt i planperioden vil følgende tiltak prioriteres:

1. Innføring av ny brukerrolle. Hva er viktig for deg?
2. Utvikling av koordinerende enhet
3. Videreutvikle hverdagsmestring som tankesett
4. Tidlig innsats barn, unge og eldre
5. Implementering av velferdsteknologi
6. Tjenesteutvikling som bygger kunnskapsbasert praksis

Kommunen vil sikre et faglig tyngdepunkt for sin habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet. I tillegg til koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering, kan dette knyttes til tjenesteytende enheter og/eller team. En slik organisering antas å fremme god utnyttelse av den samlede tverrfaglige kompetansen. Et faglig tyngdepunkt vil også sikre bedre forvaltning av kompetanse som kommunen tilføres gjennom veiledning fra spesialisthelsetjenesten.

Et koordinert samarbeid med fastlegene og de privatdrevne fysioterapeutene er også sentralt. Det må vektlegges at tjenestene må være synlige og tilgjengelige for brukere og samarbeidspartnere.

Sakens vurdert i folkehelseperspektiv:

Tiltak som gjør folk i stand til å opprettholde livskvaliteten, trivselen og muligheten til å mestre de utfordringer og belastninger man utsettes for i dagliglivet. Helsefremmende arbeid handler om å gi mennesker sterkere kontroll over forhold som påvirker egen helse og livskvalitet, og det forutsetter fokus både på individuelle og samfunnsmessige forhold. Faktorer i samfunnet som gir god helse må styrkes, og de som medfører helserisiko må svekkes. Målet er flere leveår med god helse i befolkningen totalt sett, og redusere helseforskjeller mellom ulike sosiale grupper, etniske grupper og mellom kvinner og menn.

Oppsummering:

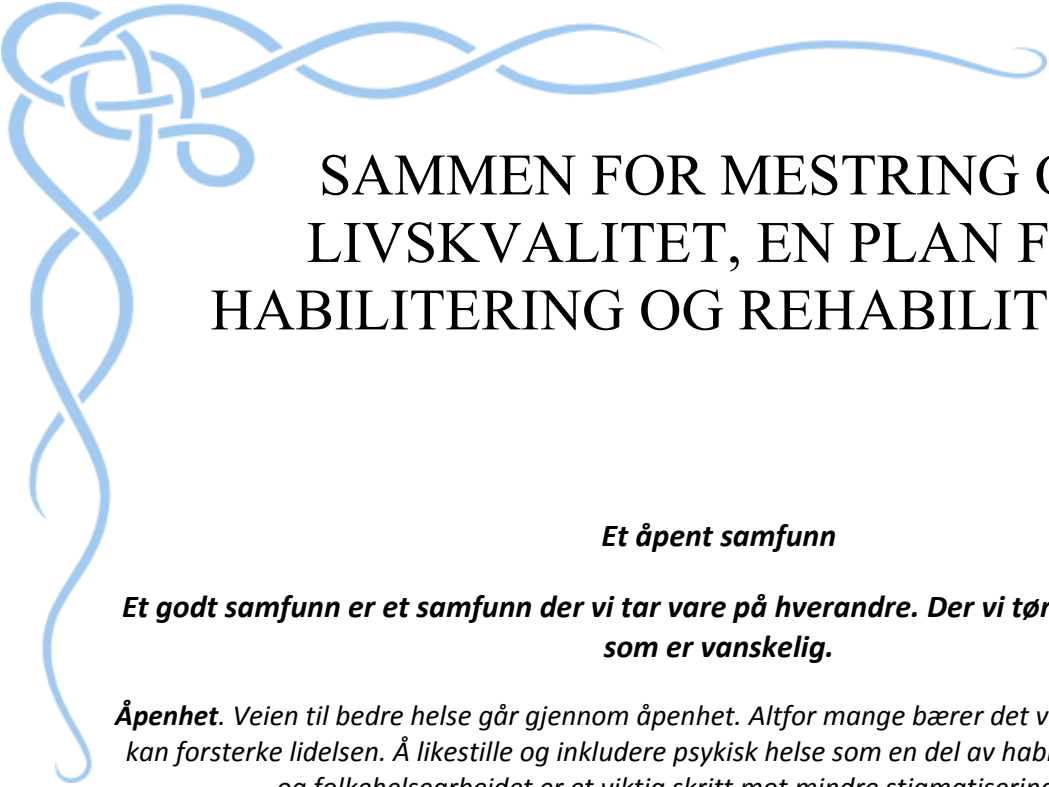
Planprosessen ble oppstartet høsten 2017. Høsten 2017 ble det arrangert en workshop med bred invitasjon til brukergrupper, lag og foreninger, fagpersoner fra ulike virksomheter. Oppsummering av innspill og forslag til tiltak ble tatt inn i arbeidet og lagt frem på nytt i et dialogmøte med samme gruppe feb. 2018. Utarbeidelsen av planforslaget har blitt korrigert med grunnlag av nye innspill. Nytt møte med råd for funksjonshemmede juni 2018. Sendt ut på høring i perioden 16.07. 2018-21.09.2018 . Ingen nye innspill

Den legges frem som sak for komite livsløp 05.10.2018 og ventes ferdig vedtatt i kommunestyre 2018.

Vedlegg i saken: Planforslag «Sammen for mestring og livskvalitet», swot-analyse og oversikt planprosess.

Rådmannens innstilling:

- 1.Forslag til plan for Habilitering og rehabilitering «Sammen for mestring og livskvalitet» 2018-2020 for Åfjord kommune vedtas som fremlagt.
- 2.Planen har status som tema/fagplan og skal være retningsgivende for sektorens arbeid i planperioden
- 3.Kostnadskrevende tiltak i planen vurderes i forbindelse med årsbudsjett og økonomiplan.



SAMMEN FOR MESTRING OG LIVSKVALITET, EN PLAN FOR HABILITERING OG REHABILITERING

Et åpent samfunn

Et godt samfunn er et samfunn der vi tar vare på hverandre. Der vi tør prate åpent om det som er vanskelig.

Åpenhet. Veien til bedre helse går gjennom åpenhet. Altfor mange bærer det vonde i stillhet, noe som kan forsterke lidelsen. Å likestille og inkludere psykisk helse som en del av habilitering, rehabilitering og folkehelsearbeidet er et viktig skritt mot mindre stigmatisering og tabu.

Normalisering. Nesten halvparten av oss opplever en psykiske problemer i løpet av livet. Alle har en psykisk helse, det angår oss alle, barn, unge, voksne som eldre.

Forebygging. Vi må ta vare på de som er blitt syke, men vi må også skape et samfunn som fremmer helse og forebygger sykdom.

Livsfaser. Vi må ta hensyn til de forskjellige fasene livet gir. Fokus må være tidlig innsats og forebygging. Vi lever lange liv og må ha større fokus på å fremme helsen til mennesker som trer ut av arbeidslivet. Leve hele livet.

Medvirkning. Den beste helsetjenesten er den som inkluderer både pasient og pårørende i behandlingsforløpet. Innen rus og psykisk helse er dette særlig viktig, fordi lidelsene ofte er såpass altoverskyggende. Bare slik får brukerne en større innvirkning over politikken. Et samfunn som involverer sine borgere er et levende samfunn.

Tatt fra Stortingsmelding 19

INNHold:

Kap 1: Innledning	side 3
1.1 Forord	side 3
1.2 Definisjoner	side 4
Kap 2: Lover, forskrifter og føringer	side 5
2.1 Sentrale føringer	side 5
2.2 Kommunale føringer	side 5
2.3 Fokusområder i sentrale føringer	side 5-6
2.4 Fokusområder i kommunale føringer	side 6-7
Kap 3: UTFORDRINGSBILDET	side 7
3.1 Utfordringer, generelle for Åfjord	side 7
3.2 Ungdataundersøkelsen 2017	side 8-9
Kap 4: Organisering av den kommunale habilitering og rehabiliteringstjenesten	side 9
4.1 Rehabiliteringstjenesten	side 9
4.2 Åfjord Fysioterapi	side 9
4.3 Logoped	side 9
4.4 psykisk helse og rus	side 9
4.5 Kommunepsykolog	side 9
4.6 Pleie og omsorg	side 9
Kap 5: Brukermedvirkning	side 10
Kap 6: Samhandling	side 10
6.1 Koordinerende enhet	side 10
6.2 Samarbeid innad i kommunen	side 11
6.3 Individuell plan og koordinator	side 11
Kap 7: Øvrig samarbeid og samhandling	side 11-12
7.1 Fosen Helse IKS	side 11
7.2 Spesialisthelsetjensten, St. Olavs Hospital	side 11
7.3 Samarbeid og potensiale i frivilligheten	side 12
Kap 8: Boligsosialt arbeid	side 12
Kap 9: Forskning og utviklingsarbeid	side 13
Kap 10: Satsingsområder	Side 14-16
Kap 11: Handlingsplan 2018-2019	Side 17-20

KAP 1: INNLEDNING

1.1 Forord

Begrepet «rehabilitering» er blitt brukt i sammenhenger hvor en sykdom inntreffer, og hvor målet videre er å bli «frisk». Men mange blir ikke helt friske. Noen må leve med følgesykdommer og –tilstander resten av livet, det vil da være viktig å legge til rette for at de opplever livskvalitet gjennom å mestre sin egen hverdag på best mulig vis. Innbyggere vil ha behov for tiltak for å unngå å utvikle sykdom og mulig funksjonsnedsettelse, både mentalt og fysisk. Begrepet «habilitering» bli da å bygge og støtte funksjoner, samspill og livskvalitet hos mennesker med tidlig ervervede eller medfødte funksjonshemminger.

Pasientene og brukernes mål både *må* og *skal* være i fokus, *spørre hva er viktig for deg*.

Målet med planen

Målet med planen er å systematisere samarbeidet rundt brukere med sammensatte behov, gjennom koordinering av tjenestetilbudet; samtidige tjenester. Planen omhandler alle aldersgrupper og er ikke diagnosespesifikk, men bygger på utfordringsbildet til Åfjord kommune. Vi bruker elementer av SWOT-analyse, som er en metode for analyse og strategisk planlegging eller kartlegging av Åfjord kommune sterke og svake sider. Metoden identifiserer eventuelle problemer og muligheter som kan påvirke utviklingen i kommunen. *Se vedlegg1*

INTERNE ARBEIDS- BETINGELSER	EKSTERNE ARBEIDS- BETINGELSER
STYRKER (Strengths)	MULIGHETER (Opportunities)
SVAKHETER (Faults)	TRUSLER (Threats)

Åfjord kommune vil gjennom denne planen stryke satsningen på forebyggende og helsefremmende tiltak for å møte utfordringene i befolkningssammensetning, og oppgavene kommunehelsetjenesten vil stå overfor i årene framover. Planen vil tydeliggjøre kommunens satsningsområder innen rehabilitering og habilitering, *og skal være førende for kommunens tjenester*.

Åfjord kommune har nylig utarbeidet et system for brukermedvirkning som skal sikre reell brukerinvolvering og medvirkning i kommunens planarbeid. *Se vedlegg 2*.

Planen:

- ✓ beskriver kommunens tiltak for å støtte pårørende gjennom medvirkning og opplæring.
- ✓ omhandler også samarbeidet og potensialet i frivillig sektor.
- ✓ beskriver statlige- kommunale satsingsområder.

Dette ligger til grunn for utvikling av tiltak i Åfjord kommune.

Brukerinvolvering og medvirkning er ivaretatt gjennom 2 dialogmøter med bred deltakelse. Planen er presentert og drøftet i tjenestene og komite for livsløp. Videre gjennom høringsprosesser i Råd for Funksjonshemmede og Seniorrådet. Planen er også lagt ut til offentlig høring. Komite for livsløp

Det endelige målet er at brukere med sammensatte behov skal kunne mestre og delta likeverdig i samfunnet ut fra de forutsetninger den enkelte har

1.2 Definisjoner:

Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator definerer habilitering og rehabilitering slik:

«Habilitering og rehabilitering er tidsavgrensede, planlagte prosesser med klare mål og virkemidler, hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til pasientens og brukerens egen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet»

Forskjellene kommer primært til uttrykk i de utøvende tjenestene, hvor det først og fremst skiller mellom målgrupper. Brukere og pasienter med behov for habilitering er barn, unge og voksne med medfødte eller tidlig ervervede funksjonsnedsettelse. Rehabilitering er vanligvis rettet mot tilstander som er ervervet senere i livet.

Ulikheter i metodisk tilnærming kan grovt inndeles i ny-læring og re-læring.

3) Kommunens sørgeforansvar

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. beskriver i § 3-1 kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester

- ✓ Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.
- ✓ Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.
- ✓ Kommunens ansvar innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift.
- ✓ Kommunens helse- og omsorgstjeneste omfatter offentlig organiserte helse- og omsorgstjenester som ikke hører under stat eller fylkeskommune.
- ✓ Tjenester kan ytes av kommunen selv eller ved at kommunen inngår avtale med andre offentlige eller private tjenesteytere. Avtalene kan ikke overdras

Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator beskriver kommunens sørgeforansvar for habilitering og rehabilitering slik:

- ✓ Kommunen skal planlegge sin habiliterings- og rehabiliteringsvirksomhet og ha en generell oversikt over behov for habilitering og rehabilitering i kommunen.
- ✓ Tjenester som inngår i kommunens helse- og omsorgstjenestetilbud, skal integreres i et samlet tverrfaglig re-/habiliteringstilbud.
- ✓ Kommunen skal sørge for at alle som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendig utredning og oppfølging ved behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering.
- ✓ Re-/habiliteringstilbudet skal gis uavhengig av pasientens og brukerens boform.
- ✓ Den kommunale helse- og omsorgstjenesten skal ved behov samarbeide med andre etater.
- ✓ Det skal finnes en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten i kommunen. Den koordinerende enheten skal bidra til å sikre helhetlig tilbud til pasienter og brukere med behov for sosial, psykososial eller medisinsk habilitering og rehabilitering

KAP 2: LOVER, FORSKRIFTER OG FØRINGER

2.1 Sentrale føringer

- ✓ [Lov om kommunale helse og omsorgstjenester:](#)
- ✓ [Lov om pasient- og brukerrettighet loven](#)
- ✓ [Lov om Folkehelsearbeid](#)
- ✓ [Lov om grunnskole og videregående opplæring \(opplæringsloven\)](#)
- ✓ [Forskrift om habilitering og rehabilitering, individuell plan og koordinator](#)
- ✓ [Meld. St. 19 \(2014-2015\) Folkehelsemeldingen – Mestring og muligheter](#)
- ✓ [Stortingsmelding 26\(2014-2015\) Framtidens primærhelsetjenesten- nærhet og helhet](#)
- ✓ [Stortingsmelding 29 \(2012- 2013\) Morgendagens omsorg](#)
- ✓ [Omsorg 2020](#)
- ✓ [Veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinator fra 2017](#)
- ✓ [Barn og unge med habiliteringsbehov – Samarbeid mellom helse- og omsorgssektoren og utdanningssektoren om barn og unge som trenger samordnet bistand](#)
- ✓ [Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering \(2017-2019\)](#)
- ✓ [Rapport IS 1947 Avklaring av ansvars- og oppgavedeling mellom kommunene og spesialisthelsetjenesten på rehabiliteringsområdet , fra 2012](#)
- ✓ <https://helsedirektoratet.no/retningslinjer/oppfolging-av-personer-med-store-og-sammensatte-behov>
- ✓ <https://www.regjeringen.no/contentassets/1ab211f350b34eac926861b68b6498a1/no/pdfs/prp201520160015000dddpdfs.pdf>, opptrappingsplan for rusfeltet [2016-2020](#)

2.2 Kommunale føringer

- ✓ Kommuneplanens samfunnsdel
- ✓ Folkehelseprofilen 2017
- ✓ Ungdataundersøkelsen våren 2017
- ✓ Utfordringer i helse og velferd fra 2015
- ✓ Kompetanse og rekrutteringsplan, revidert 2018

2.3 Fokusområder i sentrale føringer:

Folkehelsemelding:

- ✓ *Samarbeid for bedre folkehelse*
- ✓ *Aktive eldre*
- ✓ *Psykisk helse integrert i folkehelsearbeidet*
- ✓ *Helsevennlige valg*

Omsorg 2020:

- ✓ *Hverdagsmestring – hverdagsrehabilitering- velferdsteknologi*
- ✓ *Pårørende – Støtte og synliggjøre*
- ✓ *Frivillige og ideelle organisasjoner og næringslivet*
- ✓ *En faglig sterk tjeneste*
- ✓ *Utvikling gjennom kunnskap*
- ✓ *Bedre kvalitet*
- ✓ *Forebygging, kultur og aktiv omsorg*
- ✓ *Ledelse*
- ✓ *Forenkling, fornying og forbedring gjennom innovasjon*
- ✓ *Husbankens investeringsordning til sykehjem og omsorgsboliger*

Veileder om rehabilitering, habilitering, individuell plan og koordinering, fra 2017**Tjenestene skal tilbys og ytes**

- ✓ *Ut fra et pasient og brukerperspektiv i eller nærmest mulig pasientens og brukerens vante miljø*
- ✓ *Samordnet, tverrfaglig og planmessig, i en, for pasientens og brukerens, meningsfylt sammenheng.»*
- ✓ *Tjenester i et familie- og nettverksperspektiv*

Fokus i tjenesten er

- ✓ *Forebygging og tidlig intervensjon*
- ✓ *Tjenestene skal bidra til mestring, selvstendighet og deltakelse*
- ✓ *Likeverdighet uavhengig av bosted, alder, kjønn, etnisitet, forutsetninger og behov.*

Opptrappingsplan for habilitering og rehabilitering omhandler:

- ✓ *Kapasitet og kompetanse i kommunen*
- ✓ *Samhandling mellom kommune og spesialisthelsetjenesten*
- ✓ *Brukermedvirkning, involvering og deltakelse*
- ✓ *Generiske pasient- og brukerforløp- nye løsninger og arbeidsformer*
- ✓ *Hverdagsrehabilitering og tiltak for å forebygge*
- ✓ *Teambasert helse – og omsorgstjeneste*
- ✓ *Ikt og velferdsteknologi*
- ✓ *Lederutdanning*
- ✓ *Forskning og innovasjon*
- ✓ *Arbeid og helse*

Opptrappingsplan for Rus og psykisk helse

- ✓ *Tidlig innsats- forebygging*
- ✓ *Brukermedvirkning*
- ✓ *Aktivitet og arbeid, aktiv og meningsfylt tilværelse*
- ✓ *Botilbud*
- ✓ *Eldre med rusproblemer*
- ✓ *Kompetanse*
- ✓ *Samhandling*
- ✓ *Oppfølging - ettervern*

2.4 Fokusområder i kommunale føringer:

Kommuneplanens samfunnsdel

- ✓ Legge til rette for boligbygging, næringsutvikling og nye arbeidsplasser.
- ✓ Gi en strategi for å møte forventet befolkningsutvikling (aldersbæreevne).
- ✓ Rigge samfunnet for å møte muligheter og utfordringer vi har som vindkraftkommune.
- ✓ Gi grunnlag for klima- og miljøvennlig samfunnsutvikling i overensstemmelse med det grønne skiftet.
- ✓ Stimulere til regionalt samarbeid.

Kommunal planstrategi 2017-2020

- ✓ Kommunene legger prinsippene om tilgjengelighet og universell utforming til grunn i planlegging av omgivelser og bebyggelser

Strategiplan for Folkehelse 2014-2020

- ✓ Folkehelse skal bli en naturlig del av all kommunal virksomhet, gjennom planer, uttalelser og deltagelse
- ✓ Fysisk og psykisk helse
- ✓ Foreldrerollen og foreldreveiledning
- ✓ Utvikle potensialet med frivillig sektor og kultursatsningen i kommunen
- ✓ Tidlig intervensjon både i forhold til barn og unge og seniorene
- ✓ Integrering av nye innbyggere

Utfordringer i helse og velferd fra 2015

- ✓ Heltidskultur
- ✓ Folkehelse, forebygging og egenomsorg
- ✓ Trygge tjenester
- ✓ Innovasjon og velferdsteknologi
- ✓ Hverdagsrehabilitering
- ✓ FOU(forskning og utvikling), kompetanse og utviklingsmiljø
- ✓ Infrastruktur
- ✓ Organisering av sektor helse og velferd
- ✓ Økonomi

KAP 3 UTFORDRINGSBILDET

Utfordringsbildet legger til grunn beskrivelsene i kommuneplanens samfunnsdel og i Folkehelseplanen.

3.1 Utfordringer, generelle for Åfjord

Åfjord kommune har per 1. januar 2018 3277 innbyggere. Kommunene har hatt en svak stigning innen befolkningsvekst siden 2010. Prognosene for de kommende årene tyder på at denne trenden vil fortsette.

Åfjord kommune har en befolkningssammensetning med en høy andel eldre. I løpet av de kommende årene vil denne andelen i befolkningen øke fra 2030 og møte en toppmåling rundt år 2040. Samtidig som denne gruppen øker i omfang, er det lavest andel av innbyggere i alderen 20 til 66 år, en nedgang på ca 1600 personer fram til 2040. Denne gruppen utgjør en stor andel av de som kan regnes som «arbeidsdyktige». Tilgangen på arbeidskraft og kompetanse vil dermed ikke kunne møte etterspørselen og behovet i kommunen. Dette vil være en viktig påvirkningsfaktor for Åfjord kommunes «bæreevne» som reduseres fra 3% i 2018 til 2,5 % i 2030 og ned til 2% i 2040

Et fokus på helsefremming og forebygging vil derfor være et viktig mål for kommunen fremover.

Kommunestruktur, ny kommune fra 2020, vil ikke endre befolkningssammensetning og aldersbæreevne. – fortsatt en befolkning med høyere andel eldre. Samtidig kan det bli en utfordring med større geografisk spredning av brukere og tjenestebehov.

Organisering av tjenestetilbudet nær der befolkningen bor og sikre kvalitet på tjenestene må derfor få stort fokus

Forventet levealder er økende og pr 2018 er den 80,91 for menn og 84,28 for kvinner.

Åfjord kommune har et større mangfold av nasjonaliteter, både gjennom arbeidsinnvandring, bosetting av flyktninger og inngåtte ekteskap, til sammen 25 ulike nasjonaliteter.

Ut fra Folkehelseprofil, statistikk og erfaringer i kommunen er dette brukergrupper det vil være viktige å prioritere fremover:

- ✓ Muskel- og skjelettplager
- ✓ Livsstilssykdommer og overvekt med spesielt fokus på barn og unge
- ✓ På landsbasis er det en økning i psykiske symptomer og lidelser og 15-29 år, Åfjord ligger under landsgjennomsnittet, meldt fra fastlege og legevakt, det at vi har rask psykisk helsehjelp til de over 16 år, kan være årsak til lavere tall.
- ✓ Høy andel unge uføre
- ✓ Høyt antall brukere med sammensatte og ressurskrevende behov
- ✓ Vi ser videre en tendens til økning i legemeldt sykefravær

3.2 Ungdataundersøkelsen 2017, sammenfatning av funn:

- ✓ De aller fleste ungdommene i Åfjord har det bra.
- ✓ De har gode relasjoner til foreldrene og de aller fleste ser ut til å ha gode vennskap.
- ✓ De fleste trives på skolen, både med lærere og medelever.
- ✓ Ungdommene er aktive med både organiserte og uorganiserte fritidsaktiviteter.
- ✓ Selv om mye foregår på skjerm er de også sosiale.
- ✓ Mange (og flere enn i 2013) trener, både i idrettslag og på egenhånd.
- ✓ Det er mindre røyking, snusing og drikking av alkohol, samt færre som har røyket hasj (unntak av VG)
- ✓ Lite organiserte fritidsaktiviteter på VG
- ✓ Økning i mobbing
- ✓ Økning i vold
- ✓ Økning i psykiske plager
- ✓ Økning i ensomhet (liten nedgang på VG)
- ✓ Stor andel av elevene på VG1 og VG2 har drukket seg beruset

KAP 4: ORGANISERINGEN AV DEN KOMMUNALE HABILITERING- OG REHABILITERINGSTJENESTEN

4.1 Rehabiliteringstjenesten er organisert innen avdeling for Helse og Familie, den består av 3 stillinger for kommunale fysioterapeuter, en stilling for ergoterapeut.

Tjenestens oppgaver:

Tar imot henvendelser fra pasienter selv, fastlege, spesialisthelsetjenesten og/ eller kommunal helse og omsorgstjeneste. Informerer om muligheter og tjenestetilbud
Kartlegger, utreder og foretar beslutning om behandling og oppfølging av rehabilitering/ habilitering, behov for tekniske hjelpemidler og bistår ifht tilpasning av bolig.

Tjenestene deltar aktivt i prosjekter og drift av helsefremmende og forebyggende tiltak som Hverdagsrehabilitering, Velferdsteknologi, Friskliv og Læring og mestring.

4.2 Åfjord Fysioterapi er privat institutt med 2* 100 driftsavtalehjemler. De driver behandling og oppfølging etter prioriteringsliste. Samarbeider med de kommunale fysioterapeutene om etterspørsel og tilbud.

4.3 Logoped er tilsatt i sektor oppvekst, kompetanse og tjenestetilbud utføres som rehabilitering etter etterspørsel fra helse

4.4 Psykisk helse og Rus omfatter 3,5 årsverk med tilbud til hele befolkningen, og Tar imot henvendelser fra pasienter selv, fastlege, spesialisthelsetjenesten og/ eller kommunal helse og omsorgstjeneste

Informerer om muligheter og tjenestetilbud, kartlegger, utreder og foretar beslutning om behandling og oppfølging

Tjenesten er delaktig i interkommunalt tilbud med Rask psykisk helsearbeid

Rusarbeidet er fordelt mellom Kommunale tjenester og NAV. Kommunen sikrer grunnleggende tjenester som bolig, aktivitet, forebyggende tiltak. Oppfølging, behandling og rehabilitering i samhandling med spesialisthelsetjenesten. NAV gir råd og veiledning, økonomisk støtte og arbeidsrettet rehabilitering,

4.5 Kommunepsykolog er organisert interkommunalt i et samarbeid Fosen Helse IKS, kompetanse og tjenestetilbud utføres etter henvendelse via psykisk helsearbeid, helsestasjon og den øvrige helsetjeneste.

4.6 Pleie og omsorg, er døgntjenesten som både gir behandling, understøtter rehabiliteringsprosesser og utfører habilitering på døgnbasis. Tjenestene gis i hht enkeltvedtak. Tjenestetiltak gis både i institusjon, i bofellesskap og i brukerens hjem og omfatter: miljøterapi, miljøarbeid, brukerstyrt personlig assistanse (BPA), avlastning, korttidsopphold, rehabiliteringsopphold, aktivitetstilbud og støttekontakt. I tillegg familiestøttene tiltak som undervisning og støtte, omsorgslønn og avlastning.

KAP 5: BRUKERMEDVIRKNING

Åfjord kommune har utarbeidet system for brukermedvirkning, se vedlegg 3, med følgende formål:

Aktiv brukermedvirkning, hvor vi involverer befolkningen, brukerne og pårørende, og gir dem innflytelse på system- og individnivå, skal bidra til at Åfjord kommunes tjenester er:

- ✓ Virkningsfulle
- ✓ Trygge og forutsigbare
- ✓ Samordnet og preget av god kvalitet
- ✓ Tilgjengelige og rettferdig fordelt

Brukermedvirkning skal bidra til at bruker og tjenestene har fokus på egenomsorg, mestring og livskvalitet.

KAP 6: SAMHANDLING

6.1 Koordinerende enhet (KE)

Innen habilitering og rehabilitering er det stor aldersspredning, mange aktører er delaktig på de ulike arenaer der brukerne oppholder seg, samarbeidet koordineres gjennom

Koordinerende enhet som skal sikre tverrfaglig og tverrsektoriell samhandling for alle pasienter/ brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester. Se vedlegg 3

Målgruppe: personer som står i fare for å redusert sin egenomsorg pga:

- ✓ Nyervervet lidelse som kan gi langvarige helseutfordringer
- ✓ Kronisk lidelse som har gitt endret livssituasjon

Mål:

- ✓ Bidra til at befolkningen gjennom oppfølging, veiledning og tjenestetiltak kan ta ansvar for egen helse, og opplever mestring og selvstendighet, også ved sykdom, funksjonsnedsettelse og høy alder.
- ✓ Brukere med behov for samtidige tjenester fra flere instanser skal møtes med et koordinert tjenestetilbud

Hvem kontakter Koordinerende enhet:

Personlig kontakt fra pasient/ bruker/ pårørende

Kommunale helse og omsorgstjenester

Andre offentlige tjenester på vegne av personen

Spesialisthelsetjenesten

NAV, Fosen Vekst as

Ved henvendelse på vegne av andre kreves samtykke.

6.2 Samarbeid innad i kommunen:

Generiske kommunale pasientforløp skal sikre kommunikasjon, tiltak og delaktighet fra bruker. Nære samarbeidspartener for helse er Oppvekst, Arbeidsplass og NAV. Bruk av IP, ansvarsgruppe og oppnevning av koordinator iverksettes av KE i enighet med bruker/ familie.

Fosen Vekst as gir tilbud om arbeids- og aktivitetstilbud og utfører også tjenesten på vegne av NAV som kan bidra til å dekke brukers kompetanse og ressurser.

NAV, med sosialtjenesten i NAV og arbeidsavklaring sikrer økonomisk fundament for personer som faller ut av arbeidslivet for kortere eller lengre perioder.

6.3 Individuell plan (IP) og Koordinator

Pasient og bruker med behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan. Det skal legges til rette for at bruker kan delta i arbeidet med planen. Pårørende skal trekkes inn i arbeidet i den utstrekning pasienten og brukeren og pårørende ønsker det.

Kommunen skal tilby bruker koordinator. Dette gjelder uavhengig av om pasienten eller brukeren ønsker individuell plan. Koordinatoren skal sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte bruker. Koordinator skal også sikre samordning av tjenestetilbudet og fremdrift i arbeidet med individuell plan. KE oppnevner, sikrer opplærer og følger opp koordinatorene.

KAP 7: ØVRIG SAMARBEID OG SAMHANDLING

7.1 Fosen Helse IKS

Interkommunalt samarbeid på Fosen forankres i Fosen Helse IKS

Fosen Helse er et interkommunalt selskap med 5 kommuner på Fosen. Bjugn, Indre Fosen, Roan, Ørland og Åfjord. Fosen Helse IKS utvikler og drifter tjenester på vegne av helseforetaket og eierkommunene. Dette er tjenester som er krevende for små kommuner å ivareta alene. Mange av slike tjenester krever spesialisert kompetanse.

Fosen helse har også spesialistrehabilitering, driftsavtale med St. Olavs Hospital, der helseforetaket disponerer plassene.

Selskapet er i stadig endring hvor utviklingsprosjekter prøves ut, evalueres og eventuelt settes i permanent drift. Innenfor habilitering og rehabilitering utvikles bl annet et prosjekt for å implementere en arbeidsmodell med systematisk ressurskobling mellom pasient, fastlege og kommune, ved koordinerende enhet. Målet er hvordan starte opp, følge opp og evaluere rehabiliteringstiltak og/eller forebyggende helsearbeid hos pasienter med en kronisk sykdom i tidlig/stabil fase og de med en truende kronisk sykdom.

7.2 Spesialisthelsetjenesten, St. Olavs Hospital

Samarbeid på systemnivå innenfor området foregår via Administrativt samarbeidsutvalg og Fagråd for samarbeid om tilbud til pasienter med behov for koordinerte tjenester, herunder habilitering, rehabilitering og LMS

Ansvarsfordelingen innenfor rehabilitering kan beskrives som følger:

Modellen ser slik ut:

Kommune	 Brukers mål om best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltakelse sosialt og i samfunnet.	Spesialisthelsetjeneste
Behov for kompetanse knyttet til muligheter og begrensninger i nærmiljø?		Behov for spesialisert kompetanse?
Behov for langvarig og koordinert oppfølging?		Behov for kompleksitet?
Behov for tverrsektoriell samhandling?		Behov for intensitet?

De private rehabiliteringsinstitusjonene er en del av spesialisthelsetjenesten i denne modellen. Arbeidsgruppa tolker imidlertid oppdragsteksten fra Helse- og omsorgsdepartementet slik at de private rehabiliteringsinstitusjonene også vil kunne påta seg "kommunale oppgaver" dersom de inngår avtaler om dette med kommunene.

På individnivå skal samarbeidet foregå etter vedtatt retningslinjer

1: Retningslinjer for samarbeid om tilbud til pasienter med behov for koordinerte tjenester retningslinje

2: Samhandling vedrørende innleggelse, utskriving og overføring av pasienter

Overordnet Samarbeidsavtale med retningslinjer finner du her:

<https://ekstranett.helse-midt.no/stolav/samarbeidsutvalg/Presentasjoner/Samhandlingsavtale%20med%20underliggende%20retningslinjer%2008022016.pdf>

7.3 Samarbeid og potensiale i Frivilligheten,

Åfjord kommune har et aktivt frivillighetsliv. Lag og organisasjoner gir et utall av tilbud til befolkningen, både i egen aktivitet og i samarbeid med kommunen.

Det er utarbeidet strategi for Frivillighet i Åfjord kommune, se vedlegg 3

Nasjonal strategi for frivillighet i helse- og omsorgsfeltet:

https://www.regjeringen.no/contentassets/4458634b21274b349a602c9a00ff116f/nasjonal_strategi_frivillighet.pdf

KAP 8. BOLIGSOSIALT ARBEID

Å leve gode liv avhenger av evne til å leve sammen i både små og store fellesskap som gir oss trygghet og nærhet.

Det vises til ny oppdatert bolig plan som omfatter vanskeligstilte på boligmarkedet, og oversikt over tiltak og virkemidler kommunen og Husbanken har.

Kommunen har eget boligteam som arbeider ut fra føringene i planen.

KAP 9: FORSKNING OG UTVIKLINGSARBEID (FOU)

Åfjord kommune er vertskommune for Utviklingssenter for sykehjem og hjemmesykepleie (USHT) i Trøndelag. Kommunens forskning og utviklingsarbeid er således i stor grad forankret og utføres i samarbeid med USHT. USHT er gitt et samfunnsoppdrag som er i takt med nasjonale satsinger. Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester sitt overordnede samfunnsoppdrag er å bidra til styrke kvaliteten i helse- og omsorgstjenestene gjennom fag- og kompetanseutvikling og spredning av ny kunnskap, nye løsninger og nasjonale føringer.

Videre bidra til at de kommunale helse- og omsorgstjenestene fornyer og forbedrer seg innenfor følgende satsingsområder:

- ✓ Utvikling i samarbeid med pasienter, brukere og pårørende
- ✓ Faglig omstilling i tjenestene
- ✓ Den nye hjemmebaserte tjenesten
- ✓ Fornyelse og innovasjon

Samarbeidsparter er Senter for omsorgsforskning i Midt- Norge, Fosen helse IKS, NTNU, Sintef, Spesialisthelsetjenesten og Utdanningsinstitusjonene

KAP 10: SATSINGSOMRÅDER

Hovedpunkter og grunnlag for handlingsplan

INFORMASJON, OPPLYSNING OG OPPLÆRING

Mål: Åfjord kommune har god kommunikasjon med innbyggerne

Delmål:

- ✓ Skape felles forståelse av begrepet habilitering og rehabilitering blant innbyggere og tjenesteytere
- ✓ Utarbeide system for å sikre opplæring av brukere og pårørende
- ✓ Aktiv bruk av digitale verktøy for informasjon, opplysning og opplæring

BRUKERMEDVIRKNING

Mål: Åfjord kommune har god brukermedvirkning på individ og systemnivå

Delmål:

- ✓ Skape pasientens helsetjeneste
- ✓ Implementering av brukermedvirkning på individnivå
- ✓ Etablere arena for brukermedvirkning på gruppenivå
- ✓ Barn og unges egne erfaringer og synspunkter skal stå sentralt i utvikle og gjennomføre gode tjenester til denne gruppen

TIDLIG OPPDAGELSE / TIDLIG INNSATS

Mål: Åfjord kommune har fokus på tidlig identifisering av risiko for utvikling og/ eller forverring av helsetilstand

Delmål:

- ✓ Videreføre arbeidet med tidlig innsats, oppfølging og veiledning til familier og barn med spesielle behov
- ✓ Forebyggende hjemmebesøk settes i ordinær drift
- ✓ Hverdagsmestring/ rehabilitering nyttes som metode

KOMPETANSE

Mål: Åfjord har god og riktig kompetanse hos ansatte. Tjenestene er bygd på kunnskapsbasert praksis

Delmål:

- ✓ Kontinuerlig kompetansebygging
- ✓ Videreføre hverdagsmestring- og rehabiliteringstanken

KAPASITET

Mål: Åfjord kommune har nødvendig ressurstilgang slik at habilitering og rehabilitering kan utøves i samsvar med intensjonene i lov og forskrifter.

Delmål:

- ✓ Sikre bærekraftige tjenester
- ✓ Tydeliggjøre og styrke KE funksjon og rolle
- ✓ Sikre koordinerte og helhetlige tjenester
- ✓ Innovative løsninger og bruk av velferdsteknologi

ARBEID OG AKTIVITET

Mål: Åfjord kommune har et fleksibelt arbeids- og aktivitetstilbud tilpasset den enkelte.

Delmål:

- ✓ Videreutvikle det gode samarbeidet med Frivillig sektor
- ✓ Videreutvikle det gode samarbeidet med Fosen Vekst as
- ✓ Etablert og godt samarbeid med næringslivet
- ✓ Videreutvikle eksisterende arbeids og aktivitetstilbud
- ✓ Samarbeide med NAV og Åfjord videregående skole for å sikre karrierevei for målgruppen

BOLIG OG FRITID

Mål: Åfjord kommune har bomiljø som inkluderer og integrerer alle i målgruppen, og har tilgang til fritidsaktivitet i nærmiljøet.

Delmål:

- ✓ Beboerne føler seg trygge og trives der de bor.
- ✓ Alle boliger og boligområder skal ha universell utforming.
- ✓ Tilgang til ren natur og aktiviteter, økonomisk trygghet, god bolig og godt utbygd fellesskapsløsninger som barnehage, skole- og helsevesen er viktige momenter.
- ✓ Fellesskapet må legge til rette for frivillig arbeid, kultur, fysisk aktivitet og idrett. Det vil gi muligheter til opplevelse og utfordring.

Så er det opp til den enkelte å ta mulighetene i bruk.

INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Mål: Åfjord kommune løser oppgaver som krever spesiell kompetanse og kapasitet gjennom interkommunalt samarbeid

Delmål:

- ✓ Styrket fagmiljø gjennom felles satsinger
- ✓ Aktiv eier av Fosen Helse IKS
- ✓ Åfjord kommune er vertskommune
- ✓ FOU- arbeid via Utviklingssenteret
- ✓ Bedre ressursbruk som sikrer kvalitative gode tjenester
- ✓ Utvikle samarbeidet i det interkommunale lederforum

SAMARBEID MED SPESIALISTHELSETJENESTEN

Mål: Åfjord kommune tilbyr pasienter og brukere et helhetlig, forutsigbart og faglig godt tilbud i helse- og omsorgstjenestene

Delmål:

- ✓ Aktiv rolle i avtaleregimet vi har med spesialisthelsetjenesten
- ✓ Sikre helhetlig pasientforløp – Hjem til Hjem
- ✓ Gjensidig kompetanseoverføring
- ✓ Videreutvikle samarbeid med kompetansesentrene i spesialisthelsetjenesten

SAMARBEID MED FRIVILLIGE LAG OG ORGANISASJONER

MÅL: Åfjord kommune har et tett, likeverdig og helhetlig samspill mellom de kommunale tjenestene og frivilligheten

Delmål:

- ✓ Strategi for frivillighet
- ✓ Styrke og videreutvikle det allerede etablerte samarbeidet

KAP 11: HANDLINGSPLAN 2018 -2019

Tiltak	Kostnad	Ansvar	Tidsrom	Kommentar
INFORMASJON, OPPLYSING OG OPPLÆRING				
Planen vedtas politisk i kommunestyret med innstilling fra komite for livsløp.		Sektorsjefen	Vår og høst 2018	
Utarbeide informasjonsbrosjyre om rehabilitering og habilitering	10 000	Lederteamet	Høsten 2018	Tilskuddsmidler fra Fylkesmannen
Bruker og pårørende opplæring blir en del av det helhetlige pasientforløp. Implementering i tjenestene	Dekkes av ordinær drift, innarbeides i budsjett	Fagledere og gruppeledere	Kontinuerlig	
Informasjon på hjemmesiden		Fagleder/ rehabiliteringstjenesten	Kontinuerlig	
Planen skal være innarbeidet på alle plan i kommunene, både kompetansemessig, økonomisk og praktisk			Kontinuerlig	Her tenkes oppvekst, teknisk og NAV i tillegg til helse og velferd.
Utvikle opplæringspakke for brukere og pårørende som E-Læring	250 000	Lederforum Fosen i lag med Fosen Helse IKS	2018-2020	Bruke Fosen Helsekompetanse og KS- læring
BRUKERMEDVIRKNING				
Implementere system for brukermedvirkning i organisasjonen		Virksomhetsledere Fagleder/ Gruppe-ledere	Kontinuerlig	

Kompetanse i organisasjonen «snakke med barn»	10 000	Virksomhetsleder helse og familie		Tverrfaglig kursdag med voksne for barn
TIDLIG OPPDAGELSE/ TIDLIG INNSATS				
Oppsøkende og helsefremmende hjemmebesøk for aldersgruppen 75-76	Kostnader til lønn må innarbeides i budsjett. Brosjyre og samtaleguide	Egen ressursteam	Oppstart 2018 og kontinuerlig	Utarbeidelse av brosjyrer og samtaleguide
Hverdagsmestring/ rehabilitering innføres som tjenestetilbud	Stillingsressurs 20% som innarbeides i budsjett.	Ressursteam	Kontinuerlig	Tilbyd som alternativ til kompenserende tiltak
Videreutvikle Friskliv, læring og mestring	Stillingsressurs 20% som er innarbeides i budsjett.	Fysioterapeut leder tiltaket	Kontinuerlig	Samarbeid med satsing i Fosen Helse IKS
Rask psykisk helse etableres i ordinær drift	Driftsmidler kr 250 000 innarbeides i budsjett	Sektorsjef	2018-2019	Interkommunalt tiltak
Ny og nyttig teknologi tas i bruk		Virksomhetsleder og USHT	Kontinuerlig	
KOMPETANSE				
Øke kompetansen innen habilitering og rehabilitering i personalgruppen. Etter og videreutdanning	Søke kompetanse midler hos FMTL	Virksomhetsledere og fagledere	Årlig	Viser til kompetanseplan Innarbeides i årsplan
KAPASITET				
Styrke ergoterapi i tjenestene Opprette ny 100% stilling	600 000	Sektorsjef	Budsjett 2019	
Tilsatt 100% st for fysioterapeut	600 000 er innarbeidet i budsjett fra 2018	Sektorsjef	2018	

Kommunepsykolog , interkommunal stilling utvides med 100% stilling	250 000 må innarbeides i budsjett	Sektorsjef	2019	Lønnstilskudd i 3 år på ny stilling
Videreutvikler og tydeliggjøre KE's rolle og ansvar		Virksomhetsleder helse og familie	Kontinuerlig	Brukere ordinære samarbeidsarena og informasjonskanaler
Gruppe 3 på sykehjemmet skal ha kapasitet til å imøtekomme behov for rehabilitering i institusjon		Virksomhetsleder/Fagleder	Kontinuerlig	
ARBEID OG AKTIVITET				
Vedta og implementer strategi for Frivillighet Økt og systematisk samarbeid med Frivilligheten. Felles årshjul			Høsten 2018 Kontinuerlig	Etablere samarbeidsarena som utarbeidelse av årshjul Tilskuddsmidler
Legge til rette for å bruke naturen som arena for rehabilitering		Frivillige og Folkehelsegruppe	Kontinuerlig	
Videreutvikle dagaktivitetstilbudet		Virksomhetsledere og fagledere	2018-2019	
Etablere transporttilbud til aktiviteter. Lease egen bil	150 000 årlig må innarbeides i budsjett	Sektorsjef	Høsten 2018	Tilskuddsmidler i 3 år (50 000 pr. år)
BOLIG OG FRITID				
Implementering av Boligplan		Sektorsjef	2018	
INTERKOMMUNALT SAMARBEID				
Aktive eiere av Fosen Helse IKS og aktive deltakere på interkommunale arena		Rådmann Sektorsjef	Kontinuerlig	Lederforum Fosen

SAMARBEID MED SPESIALISTHELSETJENESTEN				
Aktiv deltakelse på samarbeidsarenaene med spesialisthelsetjenesten		Sektorsjef	Kontinuerlig	Lederforum Fosen holder kontakt med medlemmer i fagrådene
Bruker E-melding til samhandling og forbedringsarbeid med spesialisthelsetjenesten		Faglederne	Kontinuerlig	
SAMARBEID MED FRIVILLIGE LAG OG ORGANISASJONER				
Vedta politisk Strategi for Frivillighet		Sektorsjef	Høsten 2018	

KONTAKTINFO:

Åfjord kommunes hjemmeside: <https://www.afjord.kommune.no/tjenester/helse-og-velferd/>

Tlf: 72 53 23 00

Koordinerende Enhet: E-post: koordinerende.enhet@afjord.kommune.no

Tlf: 72 53 23 28/ 402 20 169

Planprosess Revidering av plan for Habilitering og rehabilitering

Helse- og omsorgsdepartementet pålegger kommunene å styrke sitt habiliterings- og rehabiliteringsarbeid, ved at alle kommuner innen utgangen av 2017 skal ha en oppdatert plan for området. Dette er i tråd med «Opptappingsplanen for habilitering og rehabilitering 2017–2019» og krav og anbefalinger i «Veileder for rehabilitering og habilitering, individuell plan og koordinator».

Utvalg/deltakere	Aktivitet	Dato
Administrativt initiativ jf. opptappingsplan	Planprosessen ble startet	Våren 2017
Råd for funksjonshemmede, politisk deltakelse. Virksomhetsleder helse og familie Sissel R Braseth Sektorsjef Helse og velferd Eli Braseth	Presentasjon av plan og arbeidsprosessen	13.09.17
Workshop 1 med lag og foreninger, brukergrupper, fagpersoner	Oppstart av planprosessen	Høsten 2017
Workshop 2 med lag og foreninger, brukergrupper, fagpersoner	Oppsummering av innspill og tiltak lagt frem	Våren 2018
Sektorsjef, virksomhetsledere, legetjeneste, fagledere i Helse og velferd	Utarbeidelse av planforslag	Våren 2018
Komite Livsløp	Presentasjon av planprosess og swot-analyse	Mai 2018
Råd for funksjonshemmede	Gjennomgang av planforslag	Juni 2018
Seniorrådet, Råd for funksjonshemmede, Ungdomsrådet, arbeidstakerorganisasjonene, og andre interessenter	Revidert planforslag legges ut for høring Legges på hjemmesiden	Juli 2018- aug 2018
Komite Livsløp	Behandle revidert planforslag	05.10.18
Kommunestyre	Vedtak i kommunestyre	Høsten 2018

Planprosessen ble oppstartet høsten 2017. Høsten 2017 ble det arrangert en workshop med bred invitasjon til brukergrupper, lag og foreninger, fagpersoner fra ulike virksomheter. Oppsummering av innspill og forslag til tiltak ble tatt inn i arbeidet og lagt frem på nytt i et dialogmøte med samme gruppe feb. 2018. Utarbeidelsen av planforslaget har blitt korrigert med grunnlag av nye innspill. Nytt møte med råd for funksjonshemmede juni 2018 og planforslaget ble lagt ut til høring på hjemmesiden til Åfjord kommune, samt sendt til brukerorganisasjoner. Ingen ytterligere innspill er mottatt. Den legges videre frem som sak for komite livsløp 05.10.18 og ventes ferdig vedtatt i kommunestyre i oktober 2018.

SWOT Analyse, vedlegg 1

Analyse av: styrker og svakheter sektor helse og velferd, rehabiliteringstjenesten, Åfjord kommune

Nøkkelpunkter

- Fordeler
- Ressurser, mennesker og eiendeler
- Erfaring, kunnskap, data
- Finansielle ressurser
- Omdømme
- Innovative aspekter
- Belliggenhet og geografi
- Kompetanse
- Systemer, IT, kommunikasjon
- Verdier, kultur, holdninger, oppførsel
- Ledelse, videreføring, styre

Styrker

Oversiktlig og godt drevet kommune
God relasjon mellom administrativ og politisk ledelse
Korte beslutningsveier
Stabile bemanning
Høy og allsidig kompetanse
God kapasitet i fysikalsk behandling
Gode funksjonelle og godt utstyrte lokaliteter
Egen bil, til hjelpemidler og til tjenesteutøvelse
Gode samarbeidsarena intern i kommunen
Verdigrunnlag, i kommuneplan og sektorplaner
Eden-filosofi, myndiggjorte medarbeidere
Utviklingssenter for helse og velferd
EPJ, elektronisk meldingssystem
Satsing på infrastruktur

Svakheter

Sårbare små fagtjeneste
Imøtekomme sjeldne utfordringer- diagnoser (lang tid i mellom)
Kapasitet på personellressurser i perioder, antall hoder, spesielt innenfor habilitering
Store avstander i kommunen, lang innsatsid
Kompetanse på Rusarbeid
«Ung» på feltet migrasjonshelse og fremmedkultur
Informasjon mellom forvaltninger/nivå

Nøkkelpunkter

- Ulemper med bedriften
- Svakheter i kjernevirksomheten
- Manglende ressurser
- Økonomi
- Egne kjente svakheter
- Kontinuitet, svakheter i leverandørkjeden
- Måloppnåelse og tidsplaner
- Manglende kompetanse
- Systemer, IT
- Ledelse

Nøkkelpunkter

- Teknologisk utvikling og innovasjon
- Global påvirkning og nasjonale satsinger
- Tjeneste- og produktutvikling
- Informasjon og forskning
- Samarbeid og samhandling
- Økonomi
- Trender i markedet

Muligheter

Interkommunalt samarbeid
Vertskommune for Utviklingssenteret
Nye oppgaver gir utvikling og innovasjon
Tilskuddsordninger
Teknologisk utvikling, velferdsteknologi
Helseplattformen, en innbygger en journal
Samarbeid med utdanning – og forskningsinstitusjoner
Flerkulturelt samfunn
Vindkraftutbygging

Trusler

Forventningsgapet fra innbyggerne
Nye oppgaver overføres, uten ressurser og sikring av kompetanse
Endring i lov og rettigheter
Inntektsordningen til kommunene
Lovnader om kommunale tjenester gitt fra spesialisthelsetjenesten til pasientene
Usikkerhet omkring det interkommunale samarbeidet
Kampen om arbeidskraften
Sikre riktig kompetanse til enhver tid

Nøkkelpunkter

- Politiske beslutninger og krav
- Lover og regler
- Ny teknologi, tjenester og idéer
- Kontakter- partnere, private tilbydere
- Opprettholdelse av intern kapasitet
- Interkommunalt samarbeid
- Samhandling
- Miste nøkkelpersonell
- Økonomi, tilstrekkelig finansiell støtte nasjonalt og lokalt